

Eerste lezing: Zacharia 9: 9 – 10
Evangelie: Matteüs 11: 25 - 30
Datum: 5 juli 2020
Overweging door: Petra Speelman

Zachtmoedigheid leren

Zachtmoedig en eenvoudig van hart. Zo is Jezus. Zo belijdt Matteüs over hem. Het is een krachtig kenmerk van de mens naar Gods hart. Er zijn meerdere plaatsen in de Schrift waar deze eigenschap wordt genoemd. Van Mozes wordt gezegd dat hij zachtmoedig was. De meest bescheiden mens van alle mensen, staat in het boek Numeri. De woorden in het Hebreeuws zijn verwant. Deze bescheiden mens vraagt aan de Eeuwige om zijn zus te sparen, haar te vergeven hoewel zij het gezag van Mozes ondermijnde. Zachtmoedig, geen zacht ei.

De profeet Zacharia ziet in een visioen voor zijn volk de koning, de gestalte van de Messias, nederig en rijdend op een ezel.

De evangelisten nemen deze profetie op wanneer zij verhalen over de intocht van Jezus in Jeruzalem.

Paulus schrijft over zachtmoedigheid, als vrucht van de Geest. (Gal. 5: 22). De gemeente in Efeze wordt op het hart gedrukt om 'met zachtmoedigheid en geduld elkaar in liefde te verdragen'. (Ef. 4: 1-6)

Zachtmoedigheid als kenmerk van een mens naar Gods hart. Dienstbaar en sterk. Er schuilt kracht en moed in het woord. En dan gaat het om een kracht die er niet op uit is om zich te laten gelden, de stem te verheffen.

Maar om de ander in het middelpunt te zetten, en daarmee de Ander met een hoofdletter. Van zich af te wijzen.

Zalig de zachtmoedigen, klinkt in de Bergrede, want zij zullen het land beërven.

Jezus nodigt uit om dat te leren, van Hem. Neem mijn juk op en kom bij mij in de leer. Dat was in de joodse traditie een bekend beeld voor de leerling die het juk van zijn leraar op zich neemt. Op je nemen om het je eigen te maken. Zo nemen mensen het juk van de Tora op zich.

Neem mijn juk op. In de woorden van Jezus schuilt kritiek op die leraren en Schriftgeleerden die het juk van de Tora voor mensen onnodig zwaar maken, die voorschriften toevoegen, waardoor het juk neerdrukt in plaats van dat het last verdeelt. Waardoor het leven een last wordt.

'Mijn juk is zacht en mijn last is licht', zegt hij tegen de vermoeiden en mensen die al veel last dragen, de kleinen.

Zonder juk gaat het blijkbaar niet in het leven. Maar het juk dat Jezus biedt is te dragen.

Waardoor is zijn juk zacht en zijn last licht? Het antwoord vinden we naar mijn idee in het gebed dat Jezus uitspreekt: hij dankt voor de intimiteit van Vader en Zoon, de intimiteit

Gemeenschap De Hooge Berkt

van het gekend worden ten diepste, van onvoorwaardelijke liefde, van over en weer in een diep ervaren verbond.

Vanuit die verbinding met de Heer van hemel en aarde kan Jezus zijn juk opnemen en dragen ten einde toe. Vanuit die intimiteit met de Vader is elke last te dragen, omdat er dan perspectief is: de Ene draagt met je mee, er is hoop op nieuw leven, hemel op aarde, koninkrijk van gerechtigheid en vrede.

Dit alles is onthuld aan eenvoudigen, maar verborgen voor wijzen en verstandigen. Dat wil zeggen, voor mensen die zichzelf wijs en verstandig vinden, maar daarmee op slot zijn gegaan voor verwondering, voor wat er vanuit de andere kant op hen kan toekomen. Het gaat om mensen die het 'wel geloven', maar die intussen niet zelf in beweging komen.

Tegen die mensen heeft Jezus scherpe woorden gesproken, zoals we in het hiervoor-gaande lezen. In hun steden heeft hij gesproken over de liefde van God, en heeft hij laten zien wat het betekent om bevrijd te leven. Maar ze hebben het naast zich neergelegd, er geen gehoor aan gegeven, zich niet omgekeerd naar God, maar zijn in hun eigen spoor doorgedaan. Ik denk in onze tijd aan mensen die de roep dat het anders kan en anders moet, met het klimaat, met de manier waarop we als mensen van allerlei kleur met elkaar omgaan, die die roep naast zich neerleggen. Ze kunnen beter weten, maar komen niet in beweging, wuiven weg, onverschillig voor het onrecht en de wanhoop. Tegen die onverschilligheid, in alle tijden, in mensen, in ons, gaat Jezus fel tekeer. Ik zei al dat een zachtmoedig mens zeker geen doetje is. Hij weet wat hij wil, kent zijn roeping en houdt daarin vast en spreekt.

Dit visioen van het koninkrijk van de hemel, en de kracht die uitgaat van de intieme verbinding van God met de mens zoals in Jezus zichtbaar wordt, dat is openbaar gemaakt aan eenvoudige mensen.

Mensen die enkelvoudig zijn, onbevangen en open voor wat op hen toekomt.

Voor hen is de troost en de rust voor de ziel. Voor hen is het zachte juk en de lichte last. Voor hen klinkt de oproep tot navolging, om op je te nemen wat Jezus leert, en de weg met God en met de naaste te gaan, om te ontvangen wat je bent en te worden wat je ontvangt.

'Neem mijn juk op je en leer van mij. Want ik ben zachtmoedig en nederig van hart. Dan zullen jullie werkelijk rust vinden, want mijn juk is zacht en mijn last is licht'.

Het is zo dat we een last dragen, dat komt met het leven als mensenkinderen.

Jezus nodigt ons uit om op Hem in te gaan, om in te gaan op God, Schepper van hemel en aarde.

Vanuit de belofte van de Eeuwige Ik zal er zijn, Ik ben er voor jou. Vanuit de belofte van eeuwigheidsleven in het hier en nu. Dan is de last beter te dragen in verbondenheid met God met Jezus, met mensen van God.

Mogen we zo op weg gaan.